

Terms and Conditions

The Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept there Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Library

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Imprint:

Director: Mag. Renate Plöchl

Deputy director: Mag. Julian Sagmeister

Owner of medium: Oberösterreichische Landesbibliothek

Publisher: Oberösterreichische Landesbibliothek, 4021 Linz, Schillerplatz 2

Contact:

Email: [landesbibliothek\(at\)ooe.gv.at](mailto:landesbibliothek(at)ooe.gv.at)

Telephone: +43(732) 7720-53100

Santum memoria artificialis iuue naturalē: Dixit ex omnibus sensibus: acutus ē sensus oculoꝝ. Non. n. tā cōplectimur qđ audimꝰ qđ qđ sensu oculoꝝ percipimus sed memoria facit vt qui prius videbant: sensu auriū nūc sensu oculoꝝ videantē videri: vt qbusdā imaginibꝰ ad ea quodā nō accommodās nō solū audiamꝰ s; etiā videamꝰ. Ergo ita existima: vt si quā artē iuenire possemꝰ: q̄ faceret: vt nō solū audirēꝰ: sed etiā videremus. potissimam esse ad memoriā confirmandā. **Sensum:** vel oculoꝝ. vel aurium. vel etiam tactus. **Acerrimū autē.** s. vidit. i. ceterorum quidem sensum falli posse: oculoꝝ vero nullo modo. **Quare**

His autē formis: atq; corporibus: sic oibus: q̄ sub aspectū veniūt memoria nra admonet atq; excitat: sed locis opus ē. etenim corpus itelligi sine hoc loco nō potest quare ne in re nota: puulgata multus & insolens sim: locis est vtendum multis: illustribus: explicatis: modicis interuallis. Imaginibꝰ autē ingētibus: acribus: insignitis: q̄ occurrere: ce leriterq; pcutere animū possint. Quā facultatē & exercitatio dabit: ex qua cōsuetudo gignitur: si milium verborū conseruata: & imutata casibus: aut traducta ex parte ad genus notatio: & vnius verbi imagine: totiꝰ sentētix informatio pictoris cuiusdā sumi rōe: & mō formatū varietate: locos distiguētis. Sed verboꝝ mēoria: q̄ minꝰ ē nobis necessaria: maiore imaginū varietate distiguē.

facillime. s. vidit ille: qui banc artē inuenit. Si etiam cōmendatione: vt ea non solum audisse: sed etiā vidisse videremur. **Vt res cæcas:** ecce quomodo exprimit vim atq; naturam memoriæ: quæ facit vt viderit videantur ea quæ audierimus. **Res cæcas:** videlicet ea quæ significatur verbis: quia sunt inuisibiles & incorporeæ: & quia sunt inuisibilia & incorporea cæca sunt. **Facit memoria:** vt verba q̄ sunt cæca: ea quasi corpus accipere videatur: tunc quum imaginibus descripta fuerint: & quasi animo insignita. **Vel iudicio:** quia iudicari non possunt. **Cæcas:** Noue dixit: vt Virg. Memore iunonis ob iram Nam iræ non est memoria: sed multa sunt: quæ contrario intelliguntur: Memorem Vir. dixit. i. ob iram memori mente Iunonis permanentē confirmatio quædam & imago nam imago & figura vtraq; pars est formæ: imago concipitur: figura fingitur in mente nostra: q̄ lem volumus aliquem esse. **His autē formis:** Voluit inuentor huius artis his

formis quibusdam quasi corporibus: excitare memoriā vt quæ locis collocasset: ea quodammodo q̄fī videre existimares. **Atq; corporibus:** quia necesse est imagines corporeas nobis fingamus. **Sic omnibus.** Quemadmodum inquit omnibus corporibus: quæ sub aspectu veniunt: ita etiam his formis. id ē imaginibus memoria nostra admonetur sicut viderit. **Quicquid enim fuerit id quod in aspectum nostrū venerit:** ad memoriā transit. **Corporibus.** scilicet imaginum: quia imagine quasi similitudine vel res: verba compræbendere possumus: sicut imagines corporum: vt verbi gratia: Si virginem violatam meminisse voluero: in eo loco ponam virgam quādam: & in hac violas: & virga corpus: sicut forma violæ corpus est. **Quum igitur iam locos posuero:** & in altero virgam: & in altero violam videbor quodammodo videre quasi inscripta. **Nam & virga erit littera quæ admonet virginem:** & viola erit quasi nota quædam quæ me admonet violatam: vt aliis omnibus rebus visibilibus admonebor: & excitatur memoria nostra: ita etiam his formis quasi corporibus admonetur. **Sed locis opus est:** non solum imaginibus oratori opus est sed etiam locis: quia vnum sequitur ex altero. **Etenim corpus non solū esse nō potest corpus sine loco:** sed nec itelligi quidem potest. **Locis multis:** nam quia multa meminisse volumus multis quoq; imaginibus vtendum est. **Illustribꝰ:** vt appere possint. **Nam si essent obscura memoriā potius obfucarent.** **Explicatis:** distinctis: ne confusa sint loca. **Modicis:** id est modicis interuallis vt comprehendi possint. **Imaginibus autem:** ergo eiusmodi debent esse loci illustres: distincti. **Ingentibꝰ:** ne paruitate euanescant: vt similitudine locare vellemus sua paruitate euanesceret. **Acribus:** id est nō multis: vt excitare possint memoriā. **Insignitis:** non vulgaribus: vt inherere possint: quia rara magis inherere animis: q̄ vulgaris. **Percutere animum:** id est recensere animo possumus. **Quā facultate:** sensus est ex hac exercitacione præceptionis nascuntur imagines: quæ duplices similitudines habent: vnas verborum: alteras rerum. **Quam facultatem:** scilicet eligendi imagines: ac si diceret non solum ars: sed etiam exercitatio dabit illam facultatem. **Ex qua consuetudo gignitur.** i. ex qua exercitacione assuescimꝰ similitudines inuenire: quibus verba collocemus. **Conseruata:** Quia necesse est: vt hæc consuetudo sicut casus inciderint rerum: quæ meminisse velimus: ita immutentur imagines: quia necesse est: vt similitudo verborum conueniat cum imaginibus: quia illa similitudo facit: vt ipsa verba reminisci possimꝰ. **Traducta.** i. ex hac exercitacione non solū verba: sed rem totā similitudine imaginū comprehendimꝰ. **Nā res tota ē tanq; genꝰ: partes autē tanq; species.** **Ex parte.** i. ex verbis ad totū genus qđ continet partes. **Etvnius verbi imagine** Probat qđ superius dixerat videlicet sape etiā rem totam in imagine comprehendi. **Vnius verbi imagine** sape totius rei sententiā compræbendimus. **Varietate:** Nam vt varia sunt quæ meminisse volumꝰ: ita etiam oportet varietatem esse imaginum. **Varietate autem imagines locis disponi non poterunt:** si ipsa inter se loca confusa fuerint ergo quia oportet varias eē imagines: quia varia etiā sunt: quæ meminisse volumꝰ: q̄ cū ipsi similitudine habeāt: varie autē disponi nō possunt si ipsa inter se confusa sunt: sequit ergo: vt va